

ARDEALUL JURIDIC

REVISTA LUNARĂ

DE DREPT ȘI UNIFICARE LEGISLATIVĂ

ABONAMENTUL:
 pentru Instituțiuni și Autorități 500 Lei pe an
 pentru Autorități Judecătorești }
 " " Magistrați } 350 Lei pe an
 " " Avocați }

REDACȚIA și ADMINISTRAȚIA
Str. G. Mărzescu 20
CLUJ

Publicațiuni și anunțuri pentru un număr
 2 lei cuvântul
 Publicațiuni și anunțuri pentru mai multe
 numere 1.50 lei cuvântul

Fondator: VASILE M. DIMITRIU Consilier la Curtea de Apel din Timișoara

Comitetul de conducere și redacție:

I. MĂNESCU

Președinte la Curtea de Apel Cluj
 Directorul și proprietarul revistei

AL. ULVINIANU

Președinte la Curtea de Apel Cluj

I. PREDOVICIU

Procuror General la Curtea de Apel Cluj

Dr. AL. DRAGOMIR

Decanul baroului adv. din Cluj

BCU Cluj-Napoca

 BCPER201704131

Secretar

Dr. VIRGIL I. MĂNESCU
 Doctor în drept, licențiat în filosofie
 Avocat

S U M A R :

Noțiunea subdebitorului *de Liviu Teclu.*

Câteva considerațiuni în legătură cu aplicarea și interpretarea
 art. 75 din legea de conversiune *de Ioan Șerban.*

Apel în cauzele cu valoare sub 5000 Lei *de Mauriciu Kaim.*

Jurisprudențe Civile cu o notă *de V. Stan.*

Jurisprudențe Procedurale

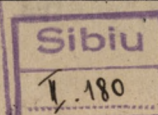
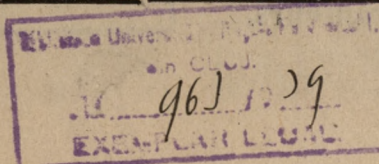
Jurisprudențe Penale.

Jurisprudențe la diverse legi.

Colaboratorii ocazionali cari au trei articole publicate au dreptul la colecția anului întreg.

Ori ce număr ne primit se retrimite la cerere în contul abonamentului

Prețul unui număr 35 lei

Cărți apărute :

Traian Alexandrescu avocat, fost decan al baroului de Ilfov: *Gajurile Civile și Comerciale*. Problema validității lor din punct de vedere al condițiilor de formă și de fond. Indrumări și observațiuni practice pentru bănci, comercianți și creditorii. Prețul 40 lei. Depozit la ziarul „Legea”, str. I. G. Duca 47, București și la principalele librării din Capitală.

Dr. T. Moisil. Avocat consilier Cluj: *Legea de expropriere pentru cauză de utilitate publică*, adnotată și însoțită de numeroase jurisprudențe. Prețul 160 lei.

Octavian Ionescu, Doctor i Laureat al Facultății de Drept din Paris. Obligația pe cale de voință unilaterală și ante-proiectul Codului Civil Român. Prețul 100 lei. Iași, Tipografia concesionară Alexandru A. Terek.

Pagini de Drept. Revistă trimestrială de jurisprudență și doctrină. Sibiu. Palatul Justiției.

Florian Vasiliu, Jude-Consilier la Trib. Sibiu: *Bacșișul în stadiul Juridic actual*. Prețul 20 lei. Depozit la autor.

Dr. Louis Hausknecht, Avocat. Cernăuți: *Die neue Strafgesetzgebung Rumäniens, Systematisch und übersichtlich dargestellt in deutschersprache*.

P 118

Potrivit „Inștiințări” anterioare

A apărut

In editura proprie a autorului
**Noua procedură
penală română
„Curțile cu Jurați”**

art. 349 – 438

un Volum de peste 400 pagini comentate cu adnotări și tot felul de formulare de

Vasile M. Dimitriu

Consilier la Curte de Apel Timișoara.

Prețul unui exemplar 250 lei neto. Cartea se poate procura — contra cost — dela autor **Str. Gh. Lazar 4 Timișoara (cetate)** sau prin Decanatele Baroului sau șef. instanțele judecătorești la comandă, în pachete colective, contra ramburs.

BANCA CENTRALA

Intreprinderi industriale fondate și co-interesate :

Industria Sârmei — fabrică de cuie și sârmă în Ghiriș, gara Campia-Turzii ;

Fabrica de Sticlărie S. A. în Turda

PENTRU INDUSTRIE ȘI COMERȚ
S. A. SEDIUL CENTRAL CLUJ

Filiale : Alba-Iulia, Bistrița, Hațeg Sibiu, Turda.

Capital social 50 milioane, rezerve 20 milioane. depuneri 120 milioane

George Sofronie

Prof. la Univ. din Cluj.

Principiul Naționalităților în Tratatete de Pace din 1919–1920.

Frontierele României sunt intangibile.

(Premiată de ziarul „Universul”).

București 1936.

A apărut

Tratat

de

Drept Cambial

de **E. Cristoforeanu**

Doctor în drept dela Roma. Avocat

Vol. I. prețul 280

Vol. II. (ultimul) prețul 320

Comanda la „Curierul Judiciar” Str. Artei 5

București

A apărut

**Colecția de legi și
regulamente Tomul
XIII. partea I. pentru
anul 1935**

a Consiliului legistativ.

Noțiunea subdebitorului.

Orice persoană care ajunge în legătură cu creditorul numai pe baza calității de debitor al debitorului creditorului poate să fie cu drept cuvânt numită „subdebitor“.

Această noțiune are deosebită importanță în materia obligațiilor și a executării silite. Astfel este subdebitor în primul rând debitorul cedat care ajunge în legătură cu creditorul numai fiindcă a fost debitor al cedentului. Acelaș lucru se petrece în materia subrogațiilor, în acțiunea pauliană și cea oblică, la poprire și în materia execuției imobiliare când creditorul urmărește creanța pentru care debitorul său are întăhulată o garanție imobiliară asupra imobilului subdebitorului.

Cuvântul subdebitor mi se pare util nu numai fiindcă este o expresiune mai scurtă și mai ușor de pronunțat decât aceea de „debitor al debitorului“ dar și pentru că este caracteristică și în măsură să pue la punct dintr'odată situațiunea juridică a părților litigante, evitând orice confuzie.

Față de subdebitor, creditorul se prezintă ca un mandator al debitorului, în sensul că el nu poate introduce nicio notă personală în obligațiunea subdebitorului, ci numai reprezintă pe debitorul intermediar.

Față de creditor, subdebitorul apare întotdeauna ca un debitor condiționat, în sensul că sunt opozabile creditorului, toate împrejurările unei creanțe străine de el.

În procedura judecătorească, creditorul și subdebitorul acționează întotdeauna peste capul debitorului, a cărui persoană rămâne însă, din punct de vedere juridic de neînălăturat, veșnic prezentă, cu toate că situațiunea lui intermediară îi permite să joace rolul unui simplu spectator. În adevăr calitatea sa de creditor al subdebitorului este exercitată de creditorul său, iar calitatea sa de debitor al creditorului se resfrânge asupra subdebitorului.

Avem de a face deci, în ipoteza subdebitorului, întotdeauna cu 2 raporturi juridice distincte, care se înlanțuesc. Pentru că legătura obligatorie între creditor și subdebitor să se producă, trebuie ca ambele raporturi de drept să fie valabile. Astfel dacă un debitor pentru plată a cedat creditorului său o creanță, pentru că subdebitorul să fie obligat a plăti creditorului trebuie ca atât cesiunea să fie valabilă cât și creanța cedată să existe. Amândouă raporturile juridice trebuiesc examinate separat.

Așa se întâmplă în procesele pronite de cesionar în contra debitorului cedat, tot așa când prin acțiunea pauliană creditorul pretinde ca terțiul să tolereze îndestularea lui (a se vedea deciziunea menționată sub No. 4214 în C. C. A. adnotat de A. Laday.)

Când însă raportul dintre creditor și debitor are deja caracter executoriu, cum este cazul poprieri sau al sequestării vreunui drept real, atunci rămâne a se judeca numai cel de-al doilea raport de drept dintre debitor și subdebitor, ceace instanța de executare este chemată a încuviința printr'o deciziune separată, acea deciziune de

care vorbesc art. 124 și 132 Leg. execuțională.

Desigur că nimic nou nu arăt în cele de mai sus, am analizat numai o situațiune specială a părților litigante, la care situațiune termenul propus de „subdebitor“ mi se pare a fi adecuat. Cluj, 26 Oct. 1937.

Liviu Teclu
judecător în Cluj.

Câteva considerațiuni în legătură cu aplicarea și interpretarea art. 75 din legea de conversiune

Problema aplicării și interpretării art. 75 din legea de conversiune din 7 Aprilie 1934, a devenit din nou actuală, în urma confuziunilor produse în acest domeniu de către deciziunile interpretative ale Comisiunii centrale a timbrului, de pe lângă ministerul de finanțe, — deciziuni cari violează textul categoric al legii și cele mai elementare norme de interpretare.

Unele instanțe judecătorești, părăsind punctul de vedere adoptat la început — de altfel singurul just, logic și corespunzător spiritului legii — care admitea scutirea de timbru pentru toate actele de procedură în legătură cu aplicarea legii de conversiune, au consacrat teza susținută de Comisiunea centrală a timbrului, că actele de urmărire (mandat de plată, cerere de execuție, acțiune simplă etc.) nu beneficiază de scutirea de timbru prevăzută de art. 75. fiind acte „preliminare realizării creanței“.

Acest punct de vedere este cu totul eronat, fiind rezultatul unei interpretări forțate, nelogice și în complet desacord cu spiritul legii și intențiunea legiuitorului. Orice operă interpretativă trebuie să țină seamă nu numai de textul respectiv, considerat în mod izolat, ci trebuie să aibă în vedere întreg sistemul de drept pe care se bazează respectiva lege, de concepțiunea și intențiunea legiuitorului, cari au prezidat la elaborarea acelei legi. Prin urmare orice interpretare care nu ține cont de aceste elementare condițiuni, se îndepărtează de textul legii, de intențiunea legiuitorului și prin această contradicție pierde orice valoare, trebuind a fi înlăturată.

După cum spuneam mai sus, controversa ivită în jurul aplicațiunii art. 75 din legea conversiunii, a fost provocată și agravată de 2 deciziuni ale Comisiunii centrale a timbrului, înstituită pe lângă ministerul de finanțe, prin care se încearcă a se da o interpretare cu totul străină dispozițiunilor articolului din chestiune. Pentru deplină înțelegere a problemei, redăm textul celor 2 deciziuni:

a) **Deciziunea din 11—III—1935. publicată în Mon. Ofic. Nr. 69 din 22—III—1935:** „Art. 75 din legea conversiunii datoriiilor agricole și urbane din 1934 scutește de orice timbre și taxe, declarațiunile și cererile și în genere toate actele de procedură, cari au de scop valorificarea vreunui drept acordat de aceea lege. În consecință din moment ce creanța a fost redusă, deci beneficiul

legii a fost valorificat, executarea ei nu mai intră în categoria actelor scutite de timbru și deci va fi supusă la plată integrală a acestor taxe“.

b) **Deciziunea din 12 Ianuarie 1937, publicată în Mon. Of. Nr. 50 din 2 Martie 1937:** „Comisiunea a decis că cererea ~~...~~ **de executare**, fiind acte preliminare realizării creanței, nu beneficiază, conform deciziei din 11 Martie 1935 de scutire de timbru, în baza art. 75 din legea conversiunii“. Prin aceste 2 decizii, forul interpretativ de pe lângă ministerul de finanțe, probabil urmând sugestiile patronului său, încearcă să limiteze domeniul de aplicățiune al articolului 75 din legea conversiunii, statuând că numai actele juridice ce au de obiect, în mod direct, dobândirea beneficiilor legii de conversiune (declarații de asanare, certificate eliberate de percepții, primării, notari comunali etc., pentru a dovedi îndeplinirea condițiilor cerute de lege.) sunt scutite de timbru, pe când orice acte de urmărire, chiar dacă se întemeiază pe art. 14 alin. 1. sau II. legea conversiunii (neachitarea la termen a unei sau a două rate) nu sunt scutite de timbru și deci urmează a fi supuse la plata taxelor respective.

Mărturisim sincer că, din lectura cea mai atentă și mai binevoitoare a art. 75 din legea conversiunii, precum și din contemplarea intenției legiuitorului și a întregului sistem de drept inaugurat prin această lege, la o astfel de concluzie restrictivă — pe cale de interpretare — nu putem ajunge. În adevăr, dintre toate dispozițiile legii de conversiune, cele cuprinse în art. 75 sunt, poate, cele mai clare, precise și categorice. Citez textul legii: „Toate declarațiile și în general toate actele de procedură relativ la aplicarea dispozițiilor acestei legi sunt scutite de orice timbre și taxe; acțiunile cambiale, prevăzute la art. 76, vor fi supuse numai la jumătatea impozitului proporțional.“

Dispozițiile legii sunt clare: toate actele de procedură — **absolut toate** — cari vizează domeniul de aplicățiune al legii de conversiune, sunt scutite de timbru, exceptând acțiunile cambiale prevăzute la art. 76, cari vor fi supuse **numai** la jumătatea impozitului proporțional. Orice distincțiuni subtile și academice, între acte „preliminare realizării creanței“ și cele ce urmăresc realizarea creanței sau între acte cari urmăresc dobândirea beneficiilor acordate de lege și cele de urmărire, sunt arbitrare și de prisos. Ele produc numai confuziuni și deformează intențiunea legiuitorului. Fără a recurge la raționamente complicate și sofisme, mintea sănătoasă ne spune că ne aflăm în fața unei situațiuni clare: scutirea de timbru este generală, pentru toate actele juridice ce se încadrează în dispozițiile legii de conversiune, exceptând acțiunile cambiale prevăzute de art. 76 și această scutire se întinde **asupra întregii epoci de aplicare a legii de conversiune**, adică 17 sau chiar mai mulți ani, până la lichidarea definitivă a raporturilor dintre debitorii asanabili și creditorii lor. Prin urmare, teza Comisiunii centrale a timbrului, că din moment ce creanța a fost redusă și beneficiul legii a fost valorificat, scutirea de timbru încetează, este inadmisibilă.

De altfel, în sprijinul tezei noastre mai militează și spiritul legii și întreaga ideologie de care era pătruns legiuitorul conversionist. Legea de conversiune având caracterul unei legi de concordie socială și de ușurare a situațiunii precare a debitorilor din aceea epocă, a impus ca mijloace tehnice de realizare, o serie de formalități cari, fiind tot atâtea acte juridice, ar fi trebuit să fie supuse la taxele de timbru prevăzute de legea pentru impunerea actelor și faptelor juridice. Ori, pentru a nu neutraliza beneficiul obținut cu reducerea creanței, prin obligarea la o serie de formalități costisitoare, fie că aceste formalități sunt simple acte cu caracter grațios, sau sunt acte procesuale — fiindcă în ultima analiză tot debitorul suportă cheltuielile de urmărire — și pentru a înlesni automatismul legii și recuperarea creanței reduse, legiuitorul a înscris principiul scutirii de timbru. În ceea ce privește justificarea etică a acestei măsuri, suntem de acord cu dl Mihail Veliciu, care în comentarea deciziei Curții de Casație S. I. nr. 876 din 24 Maiu 1935 (cauza: Insoțirea de păstrare și credit pentru locuitorii germani din Solca cu Frantz Eisenhaur, publicată în „Revista Economică“, Sibiu nr. 46 din 16—XI—1935) crede că scutirea de timbru prevăzută de art. 75, reprezintă contribuția minimală a statului, la lichidarea problemei sociale a datoriiilor particulare.

Prin urmare, dispozițiile legii fiind clare, intențiunea legiuitorului deslușit exprimată, ne punem întrebarea: cum vine Comisiunea centrală a timbrului să elaboreze decizii cu caracter obligatoriu (?) pentru instanțele judecătorești, când acestea sunt în flagrantă contradicție cu spiritul legii și cu intențiunea legiuitorului manifest exteriorizată?

Față de desorientarea provocată de numitele decizii și în special, sesizat de raportul judecătoreiei mixte Orăștie nr. I. J. 11. din 4 Maiu 1936, ministerul justiției, direcțiunea judiciară, a trimis acelei judecătoreii adresa nr. 53.475 din 5 Iunie 1936, care confirmă întru totul punctul nostru de vedere. În această adresă, ministerul justiției spune: „Art. 75 din legea lichidării datoriiilor agricole și urbane din 7 Aprilie 1934, prevede că toate declarațiile, cererile și în general toate actele de procedură relativ la aplicarea dispozițiilor acestei legi, sunt scutite de orice timbre și taxe, de unde reiese că legiuitorul din 1934 a fost mai larg decât legiuitorul din 1932 și 1933 cu privire la scutirea de timbre și taxe.“

„În cazurile relevate prin sus citatul Dv. raport și anume în cazul când creditorul urmărește, fie fructele sau veniturile de orice fel ale debitorului, care nu a plătit o rată, fie chiar bunurile debitorului dacă acesta nu a plătit la scadență două sau mai multe rate, urmărirea veniturilor sau bunurilor urmează să fie făcută de creditor tot fără timbru și taxe, deoarece o atare urmărire se face tot în baza legii și anume a art. 14 al. I. și II., iar debitorul nu este decăzut din beneficiul legii, ci, în cazul neplății a două sau mai multe rate, el este decăzut, conform art. 14 alin. II., numai din beneficiul termenului, urmărirea sa neputând să fie făcută decât pentru creanța astfel cum a fost redusă prin lege.“

„De altfel, ar fi și inachitabil, ca un creditor, cu toate că i s'a redus creanța conform legii totuși în cazul când debitorul nu respectă dispozițiunile ei, creditorul să nu poată și el beneficia de scutirile prevăzute de art. 75 pentru a uza de dreptul ce-i conferă art. 14 alin. I. și II. pentru valorificarea creanței sale reduse“.

Am reprodus în întregime adresa de mai sus, care exprimă punctul de vedere oficial al ministrului justiției și confirmă punctul nostru de vedere. Ar fi fost de dorit, ca această adresă să se fi comunicat cu toate instanțele judecătorești din țară, pentru a se spulbera orice nedumeriri.

Tot în acest sens s'a pronunțat și Înalta Curte de Casație, secțiunea I., prin deciziunea nr. 876 din 24 Maiu 1935 — citată mai sus — statuând că: „deși recursul este făcut contra soluțiunii date de Tribunal cu privire la cvantumul cheltuelilor, totuși aceste cheltueli fiind în legătură și rezultând din însăși procedura urmată de recurenta creditoare, pentru obținerea unui titlu executoriu, în conformitate cu art. 13 din legea pentru lichidarea datoriilor din 7 Aprilie 1934, devin aplicabile dispozițiunile art. 75 din această lege, care prevede că toate declarațiile, cererile și în general toate actele de procedură relativ la aplicarea dispozițiunilor acestei legi, sunt scutite de orice timbru și taxe.“

Având deci în vedere, considerațiunile mai sus exprimate, apoi circulara deslușitoare a ministerului justiției și jurisprudența constantă a forului nostru suprem de justiție, nu înțelegem de ce unele instanțe judecătorești se lasă impresionate de deciziunile interpretative ale Comisiunii centrale a timbrului, date cu violarea legii și cari nu sunt obligatorii. Numai interpretările autentice, adecă emantate chiar de la legiuitor, sunt obligatorii pentru instanțele judecătorești, conform art. 34 din Constituție. Orice alte interpretări, date de diferite comisii de juristi, nu au decât un caracter informativ sau doctrinar. De aceea, pentru a pune capăt nedumeririlor referitoare la această materie, ar fi de dorit ca legiuitorul — în viitoarea sesiune parlamentară — să dea o interpretare autentică, lămurind cu precizie înțelesul și domeniul art. 75 al legii de conversiune.

Dăm, cu titlu exemplificativ, câteva acte procedurale, de urmărire, mai obișnuite, cari după părerea noastră încă sunt scutite de timbru:

Procedura mandatelor de plată simple (art. 588 și sequentes proc. civ.) precum și acțiunile pentru creanțele reduse conform legii.

Mandatele cambiale (art. 606 și seq.) pentru creanțele ce intră în prevederile legii de conversiune; cu excepțiunea prevăzută la art. 76, care cere să se aplice $\frac{1}{2}$ impozitul proporțional.

Cererea pentru execuția continuativă, în cazurile când execuția a fost ordonată pentru întreagă creanța și execuția continuativă se cere pentru creanța redusă (art. 117 legea execuției).

Cererea pentru delegarea nouă a portărelui, conform art. 12 legea execuției, completat cu art. 26 leg. VII: 1912, în cazurile când execuția ordonată pentru creanța neredusă nu s'a efectuat în termen de 3 ani dela data deciziunii de ordonare a execuției și se cere efectuarea execuției pentru încăsarea creanței reduse.

Cererea către judecătorie pentru extradarea dosarului, pentru că portărelul să fixeze licitația mobilă.

Cererea execuției mobiliare și imobiliare.

Efectuarea execuției mobiliare.

Cererea licitației mobiliare și imobiliare.

Efectuarea licitației imobiliare.

Desbaterea serială pentru distribuirea prețului incasat la licitație (art. 119 și 180 legea execuției).

Cererea pentru radierea ipotecii ce garantează creanțele achitate în baza legii de conversiune.

Acțiunile ipotecare pentru creanțele reduse.

Acțiunile quasi ipotecare contra succesorilor în drept ai defunctului, întemeiate pe art. 21 legea conversiunii.

Cererile pentru desbaterea lășământului contra eredităților debitor, împotriva cărora s'a efectuat prenotarea ipotecii execuționale în baza art. 74 al regulamentului cărții funduare, asupra competenței ce vor moșteni-o. (legea XVI: 1894, art. 3 punct 3.)

Atragem atențiunea Comisiunii permanente a Uniunii avocaților, că în conformitate cu atribuțiunile conferite de art. 145 al legii pentru organizarea Corpului de avocați, să binevoiască a lua act de aceste reflexiuni și să facă demersurile convenite pentru realizarea unei proceduri uniforme și corespunzătoare spiritului legii, în această materie.

IOAN ȘERBAN

advocat. — Năsăud.

In care cazuri are loc apel în cauzele cu valoare sub 5000 lei?

În principiu un proces este supus judecății în trei instanțe. Judecătoria sau Tribunal, apel și recurs. Dela această regulă se fac însă excepții. Principala excepție se referă la unele cauze cu o valoare sub 5.000 Lei.

În cauzele sub 5000 lei conform practicii judiciare curente nu are loc apel ci numai recurs. În privința aplicării acestui principiu de procedură există foarte adeseori în fața instanțelor controverse aplicându-se soluții diferite dela caz la caz.

În art. 70 din legea accelerării din 11 Iulie 1929 se spune doar atât, că „hotărârile pronunțate de Judecătoriile de ocoale în ultima instanță vor fi supuse recursului la tribunalele respective“.

Care sunt hotărârile pronunțate de judecătorii în prima și ultima instanță? Legea accelerării nu spune aceasta. În art. 68 legea accelerării ultima propoziție se spune, că „suma arătată la art. 476 pr. civ. al. II. se majorează la suma de 5.000 lei capital, fără procente reclamate“. Prin urmare legea accelerării face trimitere la procedura civilă, unde vom stabili la ce se referă această majorare de valoare, deci unde vom stabili în care cauze pronunță judecătoriile de ocol hotărâri în prima și ultima instanță, până la o valoare de 50.000 lei.

Art. 476 pr. civ. al. II. dispune: „Nu are loc apel în contra sentințelor judecătoriei de ocol aduse în procese pornite pentru o sumă de bani,

indeplinire de lucrări și extradare de lucruri mobile, dacă valoarea procesului nu trece peste 50 cor". Această restricție nu se întinde asupra sentințelor aduse în procesele înșirate în art. 758 pct. 1—6."

Articolul 476 procedura civilă ardeleană vorbește despre apel. În primul alin. se spune că în contra sentințelor Tribunalului și Judecătoriei date în prima instanță are loc apel, în afară de cazurile excluse prin lege, iar în alin. 2. arată care sunt cazurile excluse de lege.

Cercetând alin. 2. — cum am citat mai sus — vedem că se face trimitere la art. 758 pct. 1—6 p. c. care cazuri încă nu intră în excepția prevăzută de art. 476 al. II., deci indiferent de valoare și în aceste cazuri are loc apel.

Din textul art. 476 al. II rezultă că apelul este exclus atunci când valoarea este sub 50 cor. numai în procesele **pentru o sumă de bani, îndeplinire de lucrări și extradare de mobile.** Referitor la alte procese, nu dispune nimic. Considerând că orice excepție este de strictă interpretare și că nu se poate aplica la alte cazuri, decât la acele prevăzute în mod expres, trebuie să deducem că excepția că nu are loc apel în contra sentințelor cu o valoare sub 50 cor. nu se referă decât la procesele înșirate în mod expres, la categoriile arătate în art. 476 al. II, și la celelalte procese are loc apel.

Aceasta este situația din punct de vedere al procedurii civile. Cum legea accelerării nu introduce nici un fel de alte norme, ci face trimitere la art. 476 al. II., urmează că pentru a stabili care sunt hotărârile în contra cărora nu are loc apel, trebuie să judecăm sub raportul procedurii civile, așa cum am arătat mai sus.

Art. 758 P. c. în punctele 1—6 înșiră următoarele cauze:

1. Procesele care sunt date în atribuțiunea Tribunalului indiferent de valoarea lor (art. 2 P. c.), precum și acele procese în care este stabilit o competență exclusivă (art. 39 p. c. de ex.)
2. Procese de moștenire, viduale și achiziții comune.
3. Procese derivând din raporturile societății anonime și cooperative.
4. Procese derivând din cambii și din orice alte hârtii transmisibile prin gir.
5. Procesele de despăgubiri provenite din violarea drepturilor brevetate.
6. Procesele care au fost scoase din competența instanțelor administrative sau au fost date în mod special în competența Judecătoriei.

Prin urmare în conformitate cu art. 476 al. II P. c. nici în aceste cazuri nu se aplică restricția introducerii apelului, ci în aceste cazuri are loc apel.

Considerând că nu putem găsi vreo dispoziție materială în legea accelerării pentru stabilirea și delimitarea noțiunii din art. 70, care sunt sentințele pronunțate în prima și ultima instanță și că trebuie să recurgem la stabilirea și delimitarea din art. 476 al. II. combinat cu art. 758 P. c. — așa cum face trimitere art. 68 din legea accelerării — trebuie să ajungem la concluzia că numai în procesele pentru o sumă de bani — dar nu cambiale — pentru îndeplinirea de lucrări și

extrădare de mobile, nu are loc apel ci numai recurs. În toate celelalte procese, cum sunt procesele posesorii, de proprietate de stabilirea anumitor drepturi are loc apel. Ajungem la această soluție aplicând logica „a contrario”.

Dar la anumite procese avem dispoziție expresă că nu se aplică restricția. Astfel în art. 758 P. c. pct. 4 se spune în mod expres că procesele cambiale sunt exceptate. Deci deși este vorba de un proces pentru o sumă de bani, totuși are loc apel, fiindcă așa se arată în art. 476 al. II. combinat cu art. 758 pct. 4.

În art. 758 pct. 1. se vorbește și despre procesele care au competență exclusivă. Prin urmare nici la aceste procese nu se aplică dispoziția excluderii apelului. De aici rezultă că în toate procesele care obiect imobile (processe de radia-re, posesorii, petitorii etc.) are lor apel chiar dacă valoarea procesului este sub 5.000 Lei. Același principiu trebuie aplicat și la celelalte procese cu competență exclusivă, dar am citat acest exemplu fiind mai frecvent.

La fel este cu procesele de succesiune și cu celelalte procese înșirate în art. 758 pct. 1—6.

În toate aceste procese are loc apel la Tribunal și în contra sentinței Tribunalului are loc recurs în casare, contrar dispoziției art. 521 P. c. — care exclude recursul în cauze de o valoare mai mică — deoarece recursul este de ordin constituțional, fiind acest articol abrogat prin art. 103 din Constituție.

Conform art. 476 al. III. P. c. în procesele în care accesoriile au o valoare mai mare decât 50 cor. are loc apel. Credem deci că într'un proces de extradare de mobile, unde folosul sustras cerut în acțiune ar fi mai mare decât 5.000 Lei, are loc apel, deși substratul procesului, valoarea obiectelor pretinse ar fi mai mic de 5.000 Lei, fiindcă așa prevede al. III. art. 476 P. c. Este adevărat că art. 68 legea accelerării prevede „5.000 Lei capital fără procente reclamate” dar credem că noțiunea „accesorii” din art. 476 al. III. este mai largă, și când este vorba de alte accesorii decât procente are loc apel, dacă accesoriile au o valoare peste 5.000 Lei.

În lumina acestor considerațiuni și pe baza acestor texte de lege credem că în toate celelalte cauze, care nu sunt prevăzute de art. 476 al. II. în mod expres — ca posesiune, proprietate, evacuare, anulare de contracte etc. — are loc apel.

Cluj, la 5. Nov. 1937.

Dr. Maurice Kaim
advocat.

Jurisprudențe civile

România, Curtea de Apel Cluj. Secția II-a.
Președinte Dr. I. Papp Președinte.

Asigurarea proprietarului de autobuz, în caz de accident față de daunele ce ar cauza terților accidentați. Dacă terțul accidentat are acțiune directă contra societății asigurătoare de a fi despăgubit de paguba suferită printr'un fapt, propriu al proprietarului autobuzului. Soluție

afirmativă. Dacă suma pentru care s'a făcut asigurarea trebuie plătită în întregime, indiferent de quantumul pagubei suferită. Soluție afirmativă.

MOTIVE:

Contra sentinței Tribunalului Hunedoara S. III. Nr. 6995—1933 din 23 Ianuarie 1934, au înaintat recurs în termen: pârta I. Banca Generală de Asigurare Transilvania S. A. din Sibiu pentru violare de lege, omiterea pronuțării asupra unui mijloc de apărare esențial și eroare grosieră de fapt, cerând casarea sentinței respingerea acțiunii cu toate cheltuielile de judecată, în baza motivelor cuprinse în scriptul de recurs pe cari le susține și în caz de absență, apoi reclamanta pentru violarea art. 425 P. c. cerând casarea sentinței în partea prin care au fost compensate cheltuielile de apel și obligarea pârților la plata cheltuielilor de apel în mod solidar, în baza motivelor din actul de recurs susținând în instanță și oral motivele de recurs și memoriu, prin care a cerut respingerea recusului pârții I. și obligarea ei la plata cheltuielilor de recurs, pârta I. în primul motiv de recurs la desvoltarea aceluia se plânge de aceea, că tribunalul ar fi săvârșit eroare grosieră de fapt prin aceea, că a constatat că contractul de asigurare în contra accidentelor și că astfel tribunalul ar fi violat și legea prin aceea că ar fi aplicat texte de lege sterine de natura cauzei prezente, — considerând că prin polița de asigurare No. 301.165 din 14 Decembrie 1931, pârta I. s'a obligat să plătească pentru fiecare persoană, care călătorește cu autobusul pârților II. și III. și în decursul călătoriei este omorâtă, vătămată sau rănită, câte 50.000 lei, daune în caz de întâmplare a unui accident cu autobusul, dacă persoanele călătoare ridică pretenția, iar în condițiunile speciale de asigurare se prevede că pretențiunile călătorilor sunt inclare în asigurare.

Din aceste condițiuni de asigurare rezultă în mod logic și juridic că pârta I. prin încheierea contractului de asigurare a intrat în raport de drept direct cu reclamanta și chiar și în baza acestui raport încă este obligată pârta I. să achite reclamantei suma de asigurare stipulată prin poliță în mod individual pentru fiecare călător accidentat în suma de 50.000 lei drept daune.

Aici mai observă Curtea că nu poate avea loc în cazul prezent teza susținută de pârta I. că reclamanta în cel mai bun caz ar avea dreptul numai la dauna materială efectivă fiind vorba de asigurare pentru daune și nu pentru accidente și nici decum nu i-ar compete suma de asigurare și pentru susținerea acestei teze, pârta I. invoacă art. 75 din legea contractelor de asigurare, — fiindcă în speță este cazul asigurării pentru daune, cauzate prin accidente sau moarte și nu prin incendiu sau grindină, unde are loc numai dauna materială efectivă, în cazul prezent nu se poate stabili numai dauna materială efectivă, ci suma de asigurare prevăzută în poliță pentru fiecare călător în parte în mod individual, aceasta este condițiunea din contractul de asigurare și dispozițiunea expresă prevăzută în lege după cum vom vedea mai jos.

Dar abstrăgând dela obligațiunea din contractul de asigurare, pârta I. mai este obligată la daune față de reclamantă în urma accidentului în mod direct și prin lege, anume art. 52 din legea asupra circulației pe durmuri publice publicată în Mon. Of. Nr. 236 din 22 Octombrie 1929, prevede că „proprietarii vehiculelor automobile pentru transportul public al pasagerilor vor trebui să se asigure contra accidentelor în folosul publicului și al pasagerilor la o societate de asigurare, fiecare vehicol va fi asigurat separat astfel fiind asigurarea încheiată de pârta I. cu pârta II. și cu proprietarii vehiculului conform acestui text este făcută în folosul publicului și al reclamantei, care a călătorit cu autobusul pârților II. și III. și a suferit accident și a solicitat prin acțiune dauna dela toți pârții.

Tot așa stabilește în mod direct obligațiunea de daune a pârții I. art. 83 din legea pentru constituirea și funcționarea întreprinderilor private de asigurare și reglementarea contractelor de asigurare publicate în Mon. Of. No. 148 din 7 Iulie 1930, care dispune că „asigurarea contractelor în folosul unui al treilea este valabilă”, apoi art. 87, prevede că „în asigurările asupra vieții în favoarea unui al treilea beneficiarul chiar generic numit, dobândește drept propriu la foloasele asigurării”.

Aceste texte sunt clare și categorice, beneficiarul în speță reclamanta câștigă prin lege drept propriu la asigurare, care cuprinde dreptul la daune direct față de asigurătoare pârta I.

Art. 91 din această lege stabilește în mod indiscutabil mărimea daunei când prevede că „în asigurările în contra accidentelor sau boalei despăgubirea este cea prevăzută în contract, fără a se putea proba că dauna a fost inferioară” apoi că acestor asigurări li-se vor aplica dispozițiunile cu privire la asigurările asupra vieții”.

Considerând deci, că din însuși textul contractului de asigurare și din textele de lege invocate se poate stabili fără îndoială obligamentul pârții I. la dauna în urma accidentului întâmplat în decursul călătoriei cu autobusul pârților II. și III., față de reclamant în mod direct, precum și mărimea daunei, care este suma asigurată pentru fiecare călător în mod individual stabilită în polița de asigurare în 50.000 lei și aceasta conform art. 91 din lege **nici nu se poate reduce**, Curtea află că Tribunalul în mod legal și procedural a stabilit starea de fapt și că nu a săvârșit nici o eroare de fapt și că Tribunalul legal a aplicat și textele de lege invocate în sentința recurată, în consecință respinge aceste două motive de recurs ca nefondate.

Considerând că pârta în al treilea capăt de recurs se plânge că Tribunalul ar fi omis a se pronunța asupra unui mijloc de apărare esențială, adică a omis audierea expertului propus pentru a arăta deosebirile cari există între asigurare contra daunelor și asigurarea contra asupra vieții, această plângere este prea puțin serioasă și cu totul nefondat fiindcă deosebirile între asigurarea contra daunelor și cea asupra vieții sunt cuprinse în textele de lege pe cari Tribunalul este chemat

să le cunoască și să le aplice și nu este trebuincioasă ordonarea unei expertize în această privință, deci Tribunalul legal a respins această probă, în consecință recursul acestei părți ar trebui respins ca nefondat.

Asupra recursului reclamantei prin care s'a plâns contra acelei părți a sentinței tribunalului, prin care Tribunalul a compensat cheltuielile de apel, cerând casarea acelei părți și obligarea părților la plata cheltuielilor de apel și recurs.

Considerând că tribunalul a admis apelul reclamantei și a respins apelul părții I. astfel a dat câștig de cauză reclamantei și totuși a compensat cheltuielile de apel, această parte din sentința tribunalului este greșită, fiindcă conform art. 425 și 508 din P. c. locală partea care a pierdut procesul sau apelul urmează să fie obligată să achite părții adverse cheltuielile de judecată sau de apel, iar compensarea cheltuielilor conform art. 426 P. c. poate avea loc când fiecare parte a avut câștig de cauză numai în parte, și în parte a pierdut, ori în cazul prezent reclamanta a avut câștig de cauză în apel totală, deci părții urmau să fie obligați și la plata cheltuielilor de apel, în consecință Curtea a admis recursul reclamantei și în baza art. 425, 508 și 543 P. c. a obligat pe părți și la plata cheltuielilor de apel și cele de recurs.

Cluj, 25 Septembrie 1934.

Președinte ss. Dr. Ioan Papp, raportor
ss. Dr. Furnea Voiant, ss. C. Filipescu, grefier ss. Abrudan.

ADNOTARE. — Hotărîrea pe care o adnotăm, devenită apoi jurisprudență constantă a Curții de Apel Cluj, Secția II., dă o soluție foarte interesantă litigiilor provenite din asigurările pentru răspundere civilă, stabilind în ce privește daunele provenite din accidente corporale două lucruri esențiale: **a)** că terțiul dăunat dobândește un drept propriu la foloasele asigurării și o acțiune directă împotriva soc. de asigurare și **b)** că suma daunelor este aceea din contractul de asigurare fără a se admite proba că ea ar fi fost mai mică.

Deși la prima vedere considerentele deciziei par a fi perfect încadrate în textele de lege invocate, ele însă nu rezistă unei analize mai temeinice.

Ramul asigurărilor pentru răspundere civilă este destul de nou pentru că instanțele judecătorești să nu fi avut ocazia să se familiarizeze complect cu structura lui tehnică și juridică, astfel este firească o oarecare dificultate în coordonarea și aplicarea unor legiuiri din diferite domenii în cari se pot încadra situațiile de fapt create prin convențiile de această natură.

În hotărîrea pe care o adnotăm se soluționează un astfel de litigiu dintr'un punct de vedere foarte restrâns, tratând mai mult situaținea terțiului accidentat și neglijându-se examinarea situaținei juridice a părților direct contractante, apoi limitându-se numai la aplicarea normelor asigurării vieții, câtă vreme asigurările pentru răspunderea civilă au o natură spe-

cială, ele cuprinzând asumarea unui risc de natură cu totul specială, care în raportul direct dintre părțile contractante produce întotdeauna acelaș gen de daună, adică obligația de plată față de terții, iar în raportul asiguratului cu terții poate produce un complex de daune cu regimuri diferite.

Experiența ne arată, că împrejurările unui accident variază la infinit și ele produc o gamă de consecințe cari merg dela o simplă contuziune până la moarte în materia vieții și a integrității corporale, și dela cea mai neînsemnată deteriorare până la complectă distrugere în materia bunurilor corporale.

Va trebui deci să se examineze în primul rând care este obiectul contractului de asigurare, anume care este riscul asumat de soc. asigurătoare. Acest risc l-am putea defini astfel: „**de a apăra pe asigurat de o probabilă răspundere civilă provenită dintr'un accident**“.

Hotărîrea adnotată nu examinează tocmai obiectul contractului de asigurare adică esența riscului. Astfel plecând dela o premiză greșită ajungem la o soluție greșită. Căci în aceste convenții nu se asigură direct viața, sănătatea sau bunurile corporale ale celui de al treilea, ci se asigură partea contractantă împotriva unui risc bine definit, care îi poate produce asiguratului o daună constatătoare tocmai din **obligația acestuia de despăgubire față de terții**, provenită din accident. Iată o distincțiune destul de subtilă, cu diferență enormă în consecințele ei, căci duce la aplicarea altor norme legale și deci la alte rezultate.

Trecând acum la examinarea textelor de lege pe cari se întemeiază hotărîrea Curții, găsim că se invoacă art. 52. din Leg. circulației, apoi art. 83, 87 și 91 din Leg. pt. regl. contractelor de asigurare. Le vom examina pe rând:

Art. 52 din Leg. circulației din 1929 — de altfel abrogat cum vom vedea mai jos — prevede obligația de asigurare a **proprietarului** autovehiculului împotriva accidentelor. Expresiunea „în folosul publicului și al pasagerilor“ trebuie examinată în lumina principiilor generale și nu a textelor legii privitoare la asigurările asupra vieții, cari nu se potrivesc asigurărilor contra accidentelor.

În adevăr art. 91 din Leg. contr. asig. la accidente prin alin. II dispune că acestor asigurări li se aplică dispozițiunile asigurărilor asupra vieții (art. 82—90), **excluzând** între altele art. 82, alin. II. (**prohibițiunea de regresării**), și art. 83 (**asig. în folosul unui al treilea**).

Pe cale de consecință deci nu poate avea aplicare nici art. 87 care nu face altceva decât să reglementeze situația asigurărilor în favorul terților, admise în **principiu** la viață, de art. 83, dar neadmise la accidente, de art. 91, alin. II. Este deci o simplă inadvertență din partea legiuitorului când nu menționează și art. 87 printre excepțiile prev. de art. 91, alin. II.

Dacă deci la accidente nu se admite asigurarea în folosul celor de al treilea, rămâne firește abrogat și art. 52 din Leg. circulației din 1929, ca fiind contrar legii mai recente asupra asigu-

rărilor care prin art. 106 abrogă orice dispozițiuni contrare din legi și regulamente anterioare.

De aici rezultă implicit că nici art. 91 alin. I. relativ la ireductibilitatea daunei nu poate avea aplicare în raportul cu terții și în folosul acestora.

Dar mai există la aceste asigurări și subrogarea soc. asigurătoare în drepturile asiguratului față de terții cari i-au pricinuit accidentul. Ori dacă am aplica art. 91, alin. I. în sensul înțeles de Curte, ar însemna să obligăm pe cale de regres persoana răspunzătoare de producerea sinistrului, să plătească o daună care nu a existat nici odată, și care s'ar fi creiat numai printr'o ficțiune a legii, căci art. 91, alin. I. instituie o asemenea ficțiune răpind dreptul de apărare a celui vinovat de accident, ceea ce este profund inechitabil și prin călcarea celor mai elementare principii de apărare ar putea crea chiar o sursă de câștig pentru vagabonzi și escroci, cari ar căuta direct ocaziile unor asemenea accidente — firește cu cele mai ușoare urmări posibile — pentru a încasa maximul valorii asigurate.

Dar să examinăm cele de mai sus și sub aspectul general. Admițând că aceste contracte ar putea fi încadrate în principiile generale cari guvernează contractele încheiate în favorul terțiilor, chiar potrivit acestor principii, terțiul nu dobândește întotdeauna și în mod necondiționat dreptul de acțiune direct față de cel ce promite un lucru sau o prestațiune, depinzând aceasta întotdeauna de natura convenției și stipulațiunile părților.

Ori în cazul nostru soc. de asigurare de regulă nu sunt ținute să plătească decât dacă se produce o condiție prealabilă și esențială prevăzută precis în condițiile contractului de asigurare, anume că drepturile terțiului față de asigurat să fie în prealabil stabilite printr'o hotărâre judecătorească definitivă, o transacție admisă de asigurătoare etc. și că în orice caz nu este ținută să plătească decât în măsura în care asiguratul a rămas obligat. Presupunând acum că asiguratul cu toată producerea accidentului ar rămâne absolvit de plată indiferent din ce motiv, în acest caz nu mai intervine riscul asigurat, deoarece evenimentul care produce riscul între părțile contractante nu este accidentul suferit de terțiu, ci obligația de plată, legal constatată, și în baza ei, de regulă, chiar plata efectuată de asigurat către terțiu.

Astfel nu se poate vorbi de un drept propriu al terțiului și nici de o acțiune directă a acestuia față de soc. de asigurare.

Cel mult terțiul are un drept de preferință sau gaj asupra sumei de despăgubire cuvenită asiguratului (ceea ce de regulă se prevede în contractul de asigurare), în baza căruia terțiul este suficient apărat de o eventuală teamă de eludare, căci soc. de asigurare nu va plăti nici când fără știrea și învoirea terțiului.

Pentru aceste motive socotim, că situația terțiului rămâne neschimbată, că va trebui să-și dovedească în regulă dauna suferită și că nu are acțiune directă împotriva soc. de asigurare întrucât el nu dobândește un drept propriu la foloasele asigurării, și astfel soluția Curții este greșită.

Dr. Virgil Stan
advocat — Cluj.

Tribunalul Cluj, Secția IV-a.

Sentința Civilă Nr. 2141—1935.

Președinția D-lui **Al. Șutu**, preș.

MOTIVE.

Tribunalul din actele de la dosar constată în fapt următoarele:

Imobilul cuprins în cartea funduară Nr. 1067 al orașului Cluj, a format proprietatea soției lui S. I. născută I. B. Aceasta prin contractul de vânzare încheiat la data de 25 Iunie 1925, a vândut imobilul de mai sus lui M. I., al cărui drept de proprietate s'a întabulat în cartea funduară sub B:3 la 21 Iulie 1925. În sensul punctului 8 din contract în favoarea vânzătoarei, soției lui S. J. născ. I. B., la 1 Decembrie 1925 cu deciziunea Nr. 9056 C. F. sub B:5 s'a întabulat prohibițiunea de înstrăinare și grevare, **până la achitarea completă a prețului de cumpărare.**

Concomitent tot cu această deciziune (9056-1925) la 1 Decembrie 1925, adică în aceeași zi sub C. 6 s'a întabulat în favoarea vânzătoarei, soției lui S. J., născ. I. B. și dreptul de ipotecă pentru suma de 1.000.000 lei, **preț restant de cumpărare.**

Restricțiunea, respective prohibițiunea de înstrăinare și grevare s'a ridicat abea la 6 Aprilie 1931 sub B:7.

La data de 16 Martie 1926 sub C:7 reclamanta Banca A. deși la această dată era încă notată prohibițiunea de înstrăinare și grevare în cartea funduară — și-a întabulat dreptul de ipotecă asupra imobilului lui I. M. cuprins în cartea funduară de mai sus pentru suma de 2.500.000 lei.

Prin contractul de vânzare încheiat la 31 Martie 1931, I. M. a vândut acest imobil părții R. P., iar dreptul ei de proprietate a fost întabulat în cartea funduară sub B:8, la data de 8 Aprilie 1931.

Prin deciziunea Trib. Cluj S. I. Ga. 365-1935, s'a stabilit, că această întabulare al dreptului de proprietate, are rangul serial al cererei înregistrată sub Nr. 4832—1931 din 4 Aprilie 1931, deci efectul juridic al acestei deciziuni este, că părțile trebuie considerată ca proprietară tabulară din ziua de 4 Aprilie 1931.

Reclamanta Banca A. pentru încasarea creanței de sub C:7, a cerut contra lui J. M. și soția mandat de plată cambial, la tribunalul Cluj S. II-a sub Nr. 784—1931, iar părțile din acest proces J. M. și soția au fost obligați în mod definitiv la plata sumei de 1.223.000 lei capital cu dobânzile de 15% socotite dela data de 14 Martie 1931 și 20.000 lei cheltuieli de proces, iar la data de 10 August 1931 s'au ordonat contra lor și execuție escontentare, dar dreptul execuțional nu s'a putut nota în cartea funduară fiindcă deja la 8 Aprilie 1931 (respective 4 Aprilie 1931 în sensul deciziunii Tribunalului Cluj, secția I-a Ga. 365—1935), în locul lui M. J. a ajuns proprietar tabular asupra imobilului de mai sus P. R. părta de azi.

După aceia reclamanta a început procesul de azi, prin care cere ca părta de astăzi P. R. să fie obligată să tolereze escontentarea reclamanței pe cale execuțională.

Chestiunea de drept care trebuie rezolvată în speță este aceea, dacă notațiunea prohibițiunii dreptul de înstrăinare și grevare de sub B:5 făcută pentru asigurarea prețului de cumpărare, este sau nu valabilă după normele dreptului material.

Tribunalul găsește, că notațiunea prohibițiunii de înstrăinare și grevare este făcută cu violarea deciziunii Curiei maghiare Nr. 74 adusă în secțiuni unite și cu violarea principiile de puse în motivarea acestei deciziuni, deci notațiunea prohibițiunii de înstrăinare și grevare este nevalabilă; în consecință reclamanta legal și-a întabulat dreptul de ipotecă sub C:7 pentru 2.500.000 lei, din următoarele motive:

În motivarea acestei deciziuni Curia Maghiară a stabilit, că notațiunea prohibițiunii de înstrăinare și grevare nu este lăsată la voința proprietarului. Proprietarul își poate stipula această prohibițiune numai în cadrele normelor generale ale dreptului pozitiv, iar aceste norme sunt:

1. că concomitent cu notațiunea prohibițiunii dreptului de înstrăinare și grevare să se transfere și dreptul de proprietate, deci proprietarul nou câștigă dreptul de proprietate, grevat cu prohibițiunea de înstrăinare și grevare.

2. că prin prohibițiunea dreptului de înstrăinare și grevare să se asigure, pentru o terță persoană sau pentru persoana care își transferă dreptul de **proprietate, pretenziunea privitoare la substanța imobilului tabular**, căci atât normele generale de drept, cât și dreptul pozitiv admit stabilirea, respective restrângerea dreptului de proprietate, numai în interes public, sau pentru apărarea drepturilor unor persoane, cari drepturi să referă **la substanța imobilului**, (cele de mai sus sunt citate din motivarea deciziunii Nr. 74 a Curiei maghiare aduse în secțiuni unite).

„Din cele de până acum rezultă, că prohibițiunea de înstrăinare și grevare **servind asigurarea pretenzei privitoare la substanța imobilului tabular**, nu poate servi la ocrotirea altor drepturi, vasăzică la ocrotirea, drepturilor reale, cum sunt: dreptul hipotecar, servitutea, sacini reale locațiunea în scrisă, care pot fi validitate în potrive ori cărui proprietar, independent de înstrăinare și grevare“ (traducere testuală din motivarea deciziunii Nr. 74).

„Din aceasta urmează, că o prohibițiune de înstrăinare și grevare care nu corespunde condițiilor arătate în prezenta deciziune, nu poate face obiectul înscripției funduare, iar **dacă totuși ar fi fost în scrisă, ea, ca una lipsită de efect, nu poate împiedica înscrierea în continuare a drepturilor tabulare**, va să zică a drepturilor de ipotecă execuționale sau convenționale) prin execuție sau prin acte juridice), (traducere testuală din deciziunea Curiei Nr. 74.)

Mai amintim deciziunea Curiei maghiare de sub Nr. 2846—1913, care spune testual; când prohibițiunea de înstrăinare și grevare a fost înscrisă contrar regulii cuprinse în deciziunea Nr. 74, ea nu are efect și nu împiedică întabularea sau prenotarea drepturilor altora, nici scoaterea la licitație a imobilului. (vezi jurisprudența Nr. 1511 din Laday, pag. 514 vol. I.)

Din cele spuse mai sus rezultă, clar și fără

nici o îndoială că prohibițiunea dreptului de înstrăinare și grevare înscrisă în c. f. r. 1067 al orașului Cluj sub B:5 s'a făcut în favoarea soției lui J. S. născ. I. B. contrar regulilor cuprinse în deciziunea Nr. 74 a Curții, deci această notațiune nu a putut produce nici un efect de drept, în consecință dreptul de ipotecă al reclamantei sub C:7 a fost legal întabulat înscris, deci pârâta în conf. cu art. 466 CCA. trebuie să tolereze ca reclamanta să se excontenteze din imobilul de mai sus.

Cluj, la 8 Iulie 1935.

Președinte: **Șutu.**

Raportor: **Lintzmaer.**

Grefier: **(indescifrabil).**

Notă. — Prezenta sentință a tribunalului, a fost aprobată și de Curtea de Apel S. I. ca instanță de apel și de Înalta Curte de Casație. Ea este în conformitate cu decizia principială Nr. 74 a Curții maghiare. Pentru că această decizie curială prezintă o mare valoare juridică, o redăm în întregime:

„Deciziunea plenară Nr. 59⁴⁾ se scoate din vigoare și chestiunea de drept tranșată prin ea, se stabilește după cum urmează:

„Dacă odată cu transmiterea dreptului de proprietate al unui imobil, efectuat fie în baza încheierii de predare a moștenirii, fie în baza unui contract, și deodată cu înscrierea în cartea funduară a dreptului de proprietate, se adnotează interdicția de înstrăinare și grevare, sau și fără această adnotare, interdicția de înstrăinare sau grevare, rezultă din însăși natura juridică a dreptului transmis, pentru asigurarea pretențiunii unei terțe persoane sau a acelei persoane care a transmis dreptul de proprietate, referitor la însuși dreptul transcris, și arătată în cartea funduară; pe substratul acelui imobil nu se poate înscrie dreptul de gaj, nici pe cale execuțională, nici în altfel, nici chiar cu condiția, ca acest drept să fie valabil după ștergerea sau încetarea interdicției. Se exceptează, înscrierea dreptului de gaj pe uzufruct, care este permis.

MOTIVE.

Decizia plenară civilă a Curții cu Nr. 59 în practică, a fost greșit interpretată în nenumărate rânduri. Interpretarea de până acum este în contradicție evidentă cu scopul urmărit de acea decizie din punct de vedere juridic corect.

Spre a evita abuzurile și greșita interpretare, care uneori cu greu se pot remedia, Curia a găsit cu cale să ia din nou în cercetare suszisa decizie și să stabilească precis înțelesul ei, prin dispozitivul de mai sus.

Acest text al dispozitivului, nu este în contradicție cu punctul de vedere legal exprimat

⁴⁾ Dispozitivul deciziunii plenare civile Nr. 59:

„Pe substratul acelui imobil, față de proprietarul căruia e adnotată interdicția sau grevarea, nu se poate ordona nici întabularea, nici prenotarea dreptului execuțional de ipotecă“.

În motivele deciziunii Nr. 59 și mai ales nu e în contrarietate cu dispozițiunea, ce se referă la chestiunea, din Art. 136 al legii LX—1881, dacă este prohibiție de carte funduară, în ce privește înscrierea în ea, față de înscrierile anterioare.

Tot atât de puțin atinge textul nou, enunțarea principală din motivele deciziunii Nr. 59 dacă interdicția de înstrăinare și grevare înscrisă în cartea funduară, poate fi cercetată de autoritatea de carte funduară din punct de vedere al dreptului material, dacă are și anume în ce măsură valabilitate pretențiunea creditorului, care a câștigat dreptul de execuțiune, căci nici după noul text nu are dreptul de a judeca natura juridică și valabilitatea interdicției de înstrăinare și grevare. Autoritatea de carte funduară nu poate examina decât dacă dreptul înscris deodată cu interdicția împiedică înscrierea mai departe în favoarea terței persoane, examinarea ce aparține fără îndoială, autorității de carte funduară.

Aceasta rezultă, numai din alineatul ultim al Art. 62 din regulamentul cărților funduare, care zice: „Definiția mai apropiată a dreptului înscris, care nu va fi evidentă din conținutul documentului, în urma căruia s'a permis înscrierea“: dar și din art. 69 care zice: „Nu se poate face întabulare, ori prenotare, pe baza unor documente, în care se cuprinde o bază de drept evident nevalidată“. Din aceste dispozițiuni reiese clar, că autoritatea de carte funduară are dreptul să examineze valabilitatea titlului de drept, când este chemată să opreze înscrierea tabulară.

Ceace interesează indubitabil fondul noii dispoziții, este că între restricțiunile aduse proprietății, permise de dreptul pozitiv, în afară de interdicțiunile de înstrăinare și grevare, care se bazează pe lege și pe hotărîre judecătorească, mai sunt și acelea care derivă din relații de drept, adică interdicțiile contractuale și testamentale.

Astfel de interdicții nu numai expres se pot stipula, dar poate să fie și consecința naturală a unor relații de drept (substituții fideicomisare, transmisiunile restrânse prin condițiune rezolutorie sau prin fixare de timp) în cari cazuri, interdicția de înstrăinare și grevare, fiind cuprinsă în natura juridică a actului, stipularea expresă este cu totul superfluă, de oarece înstrăinarea, nu atât interdicția o împiedică, ci pretențiunea ce o are a treia persoană asupra imobilului grevat.

Interdicțiunea de înstrăinare și grevare însă, conform regulilor de drept și după deducții corecte ce se pot trage din ele, nu se poate stabili necondiționat prin voința individului, ci numai în limitele ce și au obârșia în regulile de drept. Aceste limite sunt:

1. Interdicția de înstrăinare și grevare trebuie înscrisă deodată și în legătură cu transmisiunea dreptului de proprietate al imobilului ce se înscrie în cartea funduară; deoarece proprietatea restrânsă, ca drept real, numai cu însăși constituirea acestui drept poate lua ființă și de care interdicția, ca restricție nu se poate separa. Proprietarul nou, câștigă dreptul de proprietate numai restrâns cu interdicțiunea de

înstrăinare și grevare, care, în acest caz, este elementul constitutiv esențial al transmisiunii, ca contract real.

2. Ca interdicțiunea de înstrăinare și grevare, să aibă de scop asigurarea pretențiunii unei terțe persoane sau a însuși transmițătorului, asupra substratului imobilului interzis, de oarece atât principiile generale de drept, cât și regulile pozitive de drept numai din punctul de vedere al apărării bunului public, sau al acelor drepturi strict designate ale singuraticelor persoane, cunosc de valabilă știrbirea integrității conceptului dreptului de proprietate și care imediat se referă la obiectul proprietății (jură in re aliena). În privința restricțiunii ce interzice înstrăinarea, abatere dela această regulă, cu atât ar putea fi mai puțin motivată, cu cât voința individuală în sine, nu are așa putere, ca fără permisiunea dreptului pozitiv, să poată stabili necondiționat inalienabilitatea unui obiect, și pe acesta să-l poată — în contra unei mențiuni esențiale de economie publică — escludă din circulație. Principiile dreptului obligațional, referitoare la libertatea de a contracta, pe terenul dreptului real, nu au putere necondiționat și nici dreptul pozitiv nu cunoaște drept de proprietate restrâns prin relații de drept, cu interdicțiune generală de înstrăinare și grevare. De altcun dacă interdicțiunea de înstrăinare nu servește apărarea dreptului unei terțe persoane, nimeni nu are interes a ataca actul interzis.

Precum stipulațiunea interdicțiunii generale (necondiționate) a înstrăinării și grevării, la transmisiunea imobilelor, față de terțe persoane n'are vigoare și nici prin înscrierea în cartea funduară nu câștigă calitatea reală; cu atât mai puțin poate restrânge proprietarul de carte funduară dreptul său de liberă dispozițiune asupra imobilului propriu, față de terțe persoane cu putere valabilă sau absolută, prin concesiunea înscrierii în cartea funduară a interdicției de înstrăinare și grevare.

Interdicția de înstrăinare și grevare, stabilește, conform naturei sale juridice între părțile contractante, relațiune obligațională și drepturile care derivă din această relațiune nu dobândesc caracter real, nici prin înscriere în cartea funduară, dacă cumva acele drepturi nu sunt investite expres de lege cu acel caracter. Acest caz însă nu există la interdicția de înstrăinare și grevare. În această privință servesc ca directivă, normele codului civil austriac, deoarece prin partea primă a normelor judiciare provizorii (art. 156), toate dispozițiunile acestui cod, care sun în nex cu dispozițiunile de carte funduară și care servesc de bază la acțiunea sau încetarea unui drept tabular, au fost menținute în vigoare până la dispozițiunea legislațiunii. Interdicția de înstrăinare și grevare în Codul civil austriac nu aparțin acelor drepturi personale, care prin înscrierea lor în carte funduară ar putea dobândi vigoare absolută; aceasta substată numai referitor la dreptul de preemțiune, la dreptul de răscumpărare și la relațiunea de chirie, la care se mai adaugă cazul de cumpărare, amintit în art. 149 al părții prime a normelor judiciare provizorii. Aici anume se validează aceea regulă generală de drept, conform căreia

cercul stabilit de lege al drepturilor reale, nu poate fi lărgit prin voința privată, și tot asemenea nu poate această voință investi o relațiune obligatorie fără autorizarea dreptului pozitiv. Proprietarul tabular nu se poate lega pe sine însuși prin înscrierea în cartea funduară a interdicției de înstrăinare și grevare din motivul că nimenea nu se poate lega pe sine însuși în relațiune de drept.

Concepția, că proprietarul de carte funduară, prin interdicția de înstrăinare și grevare, ar putea renunța în mod real, la libertatea de a dispune asupra proprietății sale în interesul ordinii de drept, ar duce la consecințe insurmontabile.

Din cele expuse până aci, urmează, că interdicția de înstrăinare și grevare în afară de asigurarea pretențiunii referitoare la substratul imobilului tabular, nu poate servi la apărarea altor drepturi, deci nici la apărarea drepturilor reale, precum sunt: dreptul de ipotecă, de servitute, sarcine reale și închiriere înscrise în cartea funduară, care pot fi validate față de orice proprietar, independent de transmisiune sau grevare.

Și întrucât, conform art. 63 din regulamentul cărții funduare, pe imobile, numai acele drepturi se pot întabula sau prenota, cari după conceptul lor legal sunt drepturi reale, sau cari, deși aparțin drepturilor obligaționale, însă prin înscrierea lor în cartea funduară, pot dobândi calitatea de drept real determinată de lege; interdicția de înstrăinare și grevare, cari nu stațiază proprietatea restrânsă permisă de lege, nu poate fi încadrată în dispozițiunile acestui text, deoarece scopul înscrierii în cartea funduară este, ca interdicțiunii de înstrăinare și grevare să i se asigure vigoare reală și față de terțe persoane, căci în afară de cazurile înșirate în această deciziune plenară, interdicția nu are valoare. Urmează deci, că interdicția de înstrăinare și grevare, care nu corespunde condițiilor puse prin această decizie plenară, nu poate constitui obiectul înscrierii în cartea funduară și chiar dacă s'ar fi înscris, ea nefiind valabilă nu poate împiedica înscrierea altor drepturi tabulare, deci nici înscrierea drepturilor de execuție, sau a ipotecilor. Prin urmare orice parte interesată poate cere, la autoritatea de carte funduară, ștergerea acelei interdicții de înstrăinare și grevare.

Față de înscrierea valabilă în cartea funduară a interdicției de înstrăinare și grevare, nu este valabilă o înscriere de ipotecă chiar dacă s'a condiționat, ca valabilitatea ei să înceapă după ștergerea sau încetarea interdicției.

Înscrierea condiționată, este permisă potrivit art. 74, 75 și 78 din reg. cărților funduare, numai în anumite cazuri. Dacă o interdicție generală nu este interzisă în mod clar înscrierea altor drepturi condiționate, acumularea lor, fără îndoială e contrară cu mențiunea cărților funduare. Admiterea nelimitată, ar putea ușor deschide calea reducerilor și afacerilor dezastroase. Pentru cazuri extraordinare nu se pot lua dispoziții satisfăcătoare.

Cât timp există interdicția de înstrăinare și grevare, imobilul este scos din circulațiune. În

acest timp nici proprietarul restrâns, nici acela în al cărui interes s'a stipulat, n'are așa drept care ar putea servi de obiect de ipotecare.

Interdicția de înstrăinare și grevare dacă este valabil înscris, nu împiedică înscrierea dreptului de ipotecă referitor la uzufructul imobilului, pentru că în sensul punctului b al art. 130 din regulamentul de carte funduară și în sensul art. 211 al legii de execuție, uzufructul imobilului poate forma obiect de ipotecare în mod separat, și pentru că proprietarul, cu folosul imobilului grevat cu interdicția de înstrăinare; poate liber dicta de înstrăinare și grevare este o restricție a dispozițiunii asupra substratului obiectului, nu asupra uzufructului, prin urmare acesta se poate urmări de creditori.

Jurisprudențe procedurale

Inalta Curte de Casație Secția II-a.

Dec. Nr. 471—1937.

Preș. Șt. Bonea, cons.

Mandat. — Nedepunerea procurii nici în original nici în copie. Lipsa vreunei obiecțiuni din partea adversarului la dreptul mandatarului de a reprezenta pe mandant în tot cursul urmării. Depunerea procurii neobligatorie. Inexistența vreunei căderi sau sancțiuni.

Prin motivul, pe care recurentul l-a dezvoltat și sub formă de incident înainte de depunerea lui în scris, la dosar, se susține că, în cauză s'a comis omisiune esențială, și s'a violat art. 70 alin. 5 proc. civilă, prin aceea că urmărirea s'a efectuat la cererea și stăruința d-lui avocat I. R. din Constanța, ca mandatar al lui S. P., fără ca să se fi atașat la dosar, în original sau în copie certificată, o procură din partea creditorului urmăritor.

În adevăr, art. 70 alin 5 prevede că mandatarului trebuie să depună la dosar procura care justifică dreptul său de a sta în proces.

Atunci când adversarul nu obiectează nimic cu privire la dreptul mandatarului de a reprezenta pe mandant, depunerea procurii nu este obligatorie, ea având de scop să justifice, față de părțile potrivnice din proces, calitatea mandatarului, motiv pentru care nici legea nu prevede vreă decădere sau altă sancțiune în acest caz.

În speță, recurentul a făcut contestație la executare și s'a prezentat în instanță, la termenele de 5 Septemvrie și 12 Septemvrie 1935, când s'a judecat în contradictoriu cu d. avocat I. R. ca reprezentant al creditorului, fără a face vreă obiecțiune cu privire la dreptul acestuia de a reprezenta pe S. P.

În fine, în tot cursul urmării, recurentul, nici verbal în instanță, nici prin vreă întâmpinare către tribunal, nu a cerut depunerea procurii.

Astfel fiind, vânzarea silită a decurs în conformitate cu legea și este deci valabilă.

Asupra susținerii recurentului, din ultima parte a acestui motiv că, în recurs, intimatul S.

P. trebuia să se prezinte personal sau prin mandatarul său, care să-și justifice calitatea, iar nu prin d-l avocat Ar. D., care are procură de substituție dela d. avocat I. R., înalta Curte găsește că prezentarea intimatului în recurs, chiar neregulată nu poate avea vreo consecință asupra valabilității ordonanței de urmărire și a actelor cari au precedat-o.

Astfel fiind, incidentul și motivul suplimentar de casare sunt neîntemeiate.

Inalta Curte de Casație, Secția I-a.

Dec. Nr. 676—1937.

Preș. T. Magheru, cons.

Judecarea proceselor. — Cerere de amânare pe motiv de boală. Depunerea certificatului după pronunțarea deciziei. Dreptul instanței de a respinge amânarea.

Se impută Curții de Apel că ar fi comis un exces de putere prin aceea că a procedat la judecata apelului, deși recurenta nu s'a putut prezenta în instanță, fiind bolnavă, ceea ce rezultă din telegrama și certificatul medical ce a trimis și asupra cărora Curtea de Apel nici nu s'a pronunțat.

La dosar se găsește telegrama prin care recurenta cere amânarea judecării pe motiv că este bolnavă, arătând că certificatul n'a sosit până în momentul judecării, a sosit însă unul după câteva zile, eliberat de medicul respectiv posterior termenului de judecată și prin urmare instanța de apel nici nu putea să se pronunțe asupra acestui certificat și astfel fiind, imputarea ce se aduce în acest sens este neîntemeiată.

Din moment ce la termenul de judecată Curtea de Apel a pășit la judecata apelului, neacordând recurentei amânarea cerută pentru cauză de boală nedovedită prin vreun certificat medical, implicit a considerat cererea de amânare ca neîntemeiată și a respins-o ca atare în baza dreptului de apreciere suverană ce-l avea dela lege; iar în aceste împrejurări, omisiunea instanței de a arăta în decizie de ce nui ia în considerare cererea de amânare nu poate constitui un exces de putere, cum se pretinde prin motivul de casare; dar chiar dacă s'ar admite că recurenta a înțeles să impute Curții de Apel că ar fi comis o omisiune esențială, încă motivul de casare este neîntemeiat, deoarece această omisiune nu este esențială; căci chiar dacă instanța s'ar fi pronunțat asupra cererii de amânare, totuși din moment ce nu era sprijinită pe un certificat medical, nu putea decât să arate că este neîntemeiată și să o respingă ca atare.

Inalta Curte de Cas. S. I.

Dec. No. 656—1934. Preș. Al. Iuca, preș.

Recurs. — Motive depuse separat. Trebuie

depuse la președintele instanței de fond sau al primei instanțe. Depunere la președintele Curții de casație. Depunere neregulată.

Potrivit art. 36. din legea înaltei Curți: „Recursul va trebui să fie motivat prin însăși petiția de recurs sau printr'o petiție deosebită depusă înăuntrul termenului de recurs, conform prevederilor art. 32 din legea de față”.

Deci, în cazul când motivele de casare sunt formulate prin petiție deosebită, ele trebuie depuse, conform art. 32 din menționata lege, de parte sau de mandatarul ei la președintele Curții de apel a cărei deciziune se atacă sau la președintele respectiv al primei instanțe.

Motivele de casare în recursul de față fiind formulate prin petițiune deosebită, au fost depuse cu petițiunea direct la înalta Curte, iar nu conform textelor de lege menționate, la președintele Curții de apel a cărei deciziune s'a atacat cu recurs.

Astfel fiind și întrucât recurentul n'a făcut nici o obiecțiune în această privință, urmează a se considera motivele de casare ca neregulate introduse și prin consecință a se anula recursul.

Inalta Curte de Cas. S. I.

Dec. No. 806—1936. Preș. N. Stănilă, cons.

Revizuire. — Recurs. Retragerea recursului. Nu ridică părții dreptul de a ataca cu revizuire hotărârea respectivă.

Este de principiu că renunțarea la o cale de atac nu se presupune, ci trebuie să rezulte în mod precis, fie dintr'un act expres, fie din fapte concludente care să nu lase nicio incertitudine asupra intențiunii părții de a renunța.

Renunțările fiind de strictă interpretare, efectul lor nu se poate extinde decât asupra dreptului la care partea a declarat că renunță, așa că atunci când există o declarație de retragere a recursului această retragere se raportează numai la dreptul de recurs, la nu și la exercitarea altor căi de atac recunoscute de lege și la care parte nu a înțeles să renunțe.

Astfel fiind și întru cât în speță este necontestat că Satul s'a mărginit să retragă recursul făcut în contra hotărârii nr. 2778 din 1928, urmează că o asemenea declarație de retragere nu poate avea nicio înrâurire în ce privește dreptul pentru Stat de a ataca zisa hotărâre pe calea revizuirii.

Inalta Curte de Cas. S. I.

Dec. No. 1209—1936. — Preș. Al. Iuca preș.

Recurs. — Suspendarea executării hotărârilor de fond până la judecarea recursului. Hotărâre prin care se decide că, partea nu beneficiază de dispozițiunile legii lichidării datorțiilor. Nu este susceptibilă de suspendare.

Potrivit art. 71 din legea organică a Curții de Casație instanțele de apel vor putea încuviința la cererea părții interesate suspendarea punerii în lucrare a hotărârilor lor definitive atacate cu recurs.

Din aceste dispozițiuni rezultă că suspendarea executării se va putea acorda numai atunci când hotărârea dată de instanța de apel este prin natura și obiectul său susceptibilă de executare, pentru a se evita astfel părții vreo vătămare în cazul când admițându-se recursul s'ar casa deciziunea.

Astfel fiind, și întru cât în speță, prin deciziunea a cărei suspendare se cere s'a constatat numai că recurentul nu beneficiază de dispozițiunile legii din 7 Aprilie 1934 pentru lichidarea datoriilor agricole și urbane, cu drept cuvânt Curtea de apel motivează că cererea de suspendarea deciziunii până la judecarea recursului nu intră în prevederile art. 71 din legea organică a Curții de Casație, întru cât această deciziune nefiind susceptibilă de executare nu se putea suspenda executarea ei și judecând astfel, a făcut o justă aplicațiune a textului de lege citat, când nu a acordat suspendarea cerută de recurent, și hotărînd astfel nu a comis niciuna din imputările aduse prin motivul de casare.

Inalta Curte de Cas. S. I.

Dec. No. 211—1937. — Preș. S. Tipei cons.

Cereri și acte în justiție. Pot fi făcute și de procuratori, cari nu au calitatea de avocați. Numai reprezentarea în justiție trebuie făcută prin avocați.

Este exact că legea din 1931 dispune prin art. 67 că numai avocații regulat înscriși în tablou au dreptul să reprezinte pe cei interesați în justiție precum și a pleda la orice instanță.

Însă, din acest text ca și din întreaga economie a legii rezultă că legiuitorul n'a interzis celor ce nu sunt avocați de a face și semna acte în numele și pentru mandanții lor, dispozițiunea citată referindu-se la reprezentare, adică la dreptul de a susține în justiție interesele impriinaților, drept rezervat exclusiv avocaților, iar nu și altor persoane cari, atunci când se prezintă ca procuratori în fața instanțelor judecătorești trebuie să fie asistați de avocați.

Prin urmare, în speță, recursul a putut fi semnat în numele recurentului de un procurator care n'avea calitatea de avocat, așa că primul incident este nefondat.

Jurisprudențe penale

Curtea de Apel Craiova.

Dec. No. 1956—1937. Preș. C. Năvârliu, cons.

Reabilitarea în penal. — În ce sens trebuie înțeleasă expresiunea de apreciere a oportunității cererii de reabilitare. Art. 175 și 176 c. pen. Carol al II-lea și art. 617 proc. pen. Carol al II-lea.

S'a cerut reabilitarea judiciară de către petiționarul S. Gh. E. care a fost condamnat definitiv la 1 an închisoare corecțională pentru fap-tul de falsificare de monede (art. 117 c. pen. V. Regat).

Din cuprinsul art. 175 și 176 noul cod penal rezultă că, acordarea reabilitării este facultativă pentru instanța de judecată, adică nu este suficient ca condamnatul să îndeplinească condițiunile cerute de art. 176 c. pen. și instanța să fie obligată să admită reabilitarea, ci această instanță trebuie să examineze mai întâi, dacă condamnatul merită această favoare legală din punctul subiectiv al său și al faptei comise, cu alte cuvinte să constate oportunitatea admiterii cereri, cum cere și art. 617 pr. pen. nouă.

Prin urmare, oportunitatea, în cazurile de reabilitare în penal, nu poate să se refere decât la ordine și siguranța publică; alfel admiterea cu prea mare ușurință a reabilitării pentru fapte grave și periculoase ordinii publice, ar putea să constituie un îndemn indirect la comiterea de asemenea fapte, infractorul fiind încredințat că chiar dacă ar fi condamnat, poate ușor, mai târziu, să obțină ștergerea ei prin reabilitare.

Așa dar, petiționarul fiind condamnat pentru delictul de falsificare de bancnote, care nu este un fapt comis la întâmplare sau datorit unei împrejurări oarecare, ci un fapt comis cu multă gândire, cu întinse pregătiri materiale, constituire de bande, etc., ceea ce denotă perversitatea lui de a se îmbogăți fără muncă și care fapt interesează nu numai ordinea publică, dar chiar siguranța Statului și creditorul țării, mai ales că în ultima vreme, falsificările de monede s'au înmulțit, toate aceste împrejurări militează pentru respingerea cererii de reabilitare.

Jurisprudențe la alte legi

Curtea de Apel Cluj, Secția II.

Dec. No. 866—1936 civilă. Președ. Dl. Dr. Pompiliu Micșă Prim Preș.

Execuția. — Dacă se ordonă execuție silită, în acest caz se sting efectele asigurării fără să fie nevoie de desființarea ei și dreptul creditorului la îndestulare are efect ex. tunc, ceea ce înseamnă, că dreptul lui de gaj începe de la data conșcrierii efectuate în baza execuției de asigurare.

Legea lichidării. — Cererea reclamantului de a desființa execuția de asigurare este a se considera ca o cerere făcută în sensul art. 68 din Leg. lichid. a cărei necesitate rezultă din spiritul legii.

MOTIVE:

În contra sentinței Tribunalului pârâta a făcut recurs în casare pentru violare de lege, co-

misiune esențială, exces de putere și eroare grosieră de fapt.

Intimatul a cerut respingerea recursului ca nefondat și obligarea părâtel la cheltueli.

Asupra primului motiv de casare.

Având în vedere că în dezvoltarea acestui motiv de casare părâta a susținut, că tribunalul a violat art. 234 din legea execuțională art. 53 din legea LIV. 1912, art. 1411 din C. c. a. a săvârșit exces de putere și eroare grosieră de fapt neluând în considerare faptul, că creanța a fost adjudecată definitiv prin sentința No. C. II. 3277—1933 din 10 Iulie 1933, și că la 14 Octombrie 1933 s'a ordonat execuția silită, în urma cărui fapt a încetat dreptul de execuție de asigurare și astfel procedura pentru desființarea acestui drept a devenit fără interes.

Având în vedere că potrivit art. 68 din legea pentru lichidarea datoriilor agricole urbane și rurale, toate măsurile de urmărire și asigurare luate până la promulgarea legii, contra debitorilor întrând în prevederile acestei legi, vor fi desființate în urma cererii debitorului, ori **execuția de asigurare fiind o măsură de asigurare cu drept cuvânt reclamantul a fost în drept să ceară desființarea ei fiindcă beneficiază de prevederile legii ca debitor urban.**

Că deși potr. art. 43 din legea execuțională dacă pentru creanță este în curs proces, asigurarea ordonată și efectuată rămâne în vigoare până la rezolvarea procesului printr'o hotărâre definitivă, dar acest eveniment nu face ca execuția de asigurare se înceteze ipso iure, ci urmează a fi desființată la cerere chiar pe motivul că în proces s'a dat o sentință definitivă, însă **dacă se ordonă execuție silită, în acest caz se sting efectele asigurării fără să fie nevoie de desființarea ei și dreptul creditorului la îndestulare are efect ex tunc, ce înseamnă că dreptul lui de gaj începe dela data conscrierii efectuate în baza execuției de asigurare.**

Considerând că în speță execuția silită s'a ordonat la 14 Octombrie 1933, deci în cursul procesului pentru desființarea măsurilor de asigurare și posterior introducerii apelului, în consecință aceasta procedură n'a devenit fără interes, în urma faptului că în procesul pentru creanță s'a dat o sentință definitivă și în temeiul acesteia s'a ordonat execuția silită și deci instanța de apel a trebuit să examineze temeinicia procesului pentru că dacă execuția de asigurare nu se poate menține în vigoare conf. art. 68 din legea conversiunii, dreptul părâtei la îndestulare își produce efectul numai dela data efectuării execuției silită, ce are drept consecință că creditorul nu va putea formula nici un drept la salariul propriu până la efectuarea execuției silită.

Astfel fiind tribunalul a făcut o bună aplicare a legii reținând și judecând apelul, n'a săvârșit nici violare de lege, nici exces de putere, sau eroare grosieră de fapt, în consecință primul motiv de casare este nefondat.

Asupra celui de al doilea motiv de casare formulat pentru exces de putere și greșita aplicare a art. 68, 69, 86 din legea conversiunii.

Având în vedere că cererea reclamantului de a desființa execuția de asigurare, este a se

considera că o cerere făcută în sensul art. 68 din legea pentru lichidarea datoriilor agricole și urbane a cărei necesitate rezultă din motivarea dată la primul motiv de casare.

Având în vedere că tribunalul a făcut trimiteri la art. 69 din această lege numai spre a demonstra că desființarea măsurilor de urmărire se poate cere în ori care stadiu al pricinii.

Considerând că bine tribunalul a trimis la dispozițiunile art. 86 din legea conversiunii, printrucă hotărârea judecătorească fiind dată sub imperiul legii pt. reglementarea datoriilor agricole și urbane, aceasta lege a fost aprobată prin noua lege și prin urmare reclamantul s'a putut prevala de dispozițiunile noii legi.

Astfel fiind este nefondat și al doilea motiv de casare.

Asupra celui de al treilea motiv de casare.

Având în vedere, că potrivit art. 68 din legea susmenționată se desființează la cererea debitorilor toate măsurile de urmărire și asigurare luate până la promulgarea acestei legi, ca urmare reclamantul — fiind apelul devolutiv, a putut invoca în dezvoltarea motivelor de apel desființarea execuției de asigurare ordonată și efectuată înainte de promulgarea legii, deci și acest motiv de casare întemeiat de violarea art. 498 Pr. civ. și pentru greșita interpretare a normelor de drept referitoare la retroactivitatea legilor este nefondat.

Având în vedere că reclamantul în apel a câștigat procesul, tribunalul a făcut o bună aplicare al art. 425 și 508 pr. c. obligând pe părâta la plata cheltuelilor.

Pentru aceste motive Curtea a respins recursul acordând reclamantului și cheltueli (508, 543 pr. c.)

Primpreședinte, ss. Dr. Pompei Micșa, Consilier, ss. I. Mureșan, ss. N. Davidescu, Grefier, ss. S. Grivase.

Pentru conformitate:
primgrefier,

Înaltă Curte de Casație și Justiție Secțiunea III-a

Decizia No. 2393—1936.

Președinția D-lui C. Crăciunescu Consilier.

Scopul urmărit de legiuitor prin art. 69. din Leg. lichidării din 1934, care constituie o reformă cu caracter național, a fost de a scoate din regimul conversiunii pe creditorii străini, de unde urmează că excepțiunea din art. 69 al. a) se aplică fața de ori ce debitori cari nu numai la cei prevăzuți de Cap. I. și II din lege.

Curtea Deliberând.

Având în vedere că prin motivul I. și II. de casare se învoacă violarea art. 52 și 69 alin. a) din legea lichidării datoriilor dela 7 Aprilie 1934, precum și violarea art. 26 din lege cu privire la unele dispozițiuni pentru înlesnirea și realizarea creditului din 20 Aprilie 1935, prin aceia

că indicând un aranjament era opozabil și intimatului care era o cetățeană străină deoarece excepțiile prevăzute de art. 69 se raportă la beneficiile acordate prin cap. I. și 22. din legea lichidării.

Având în vedere că la principiul conversiunii datoriiilor edictat de legea lichidării dela 7 Aprilie 1934, aceiaș lege prin art. 69 a prevăzut în mod expres și limitativ anume excepții, creind unele categorii de creanțe și creditorii pe cari îi scoate de sub regimul conversiunii, lăsând creanțele exceptate sub aplicațiunea dispozițiilor dreptului comun.

Că prin alin. a) de sub textul menționat sunt exceptate dela beneficiul Cap. I. și al II. ale legii, datoriiile debitorilor cari întră în prevederile acelei legi contractate direct de creditorii persoane fizice de naționalitatea străină, cari aveau această calitate în momentul contractării datoriei și care nu au domiciliul în țară.

Considerând că scopul urmărit de legiuitor prin art. 69 lit. a) din legea lichidării datoriiilor dela 7 Aprilie 1934, care constituie o reformă cu caracter strict național, fiind aceea de a scoate de sub regimul acestei legi creanțele creditorilor străini, cari intrunesc condițiunile anume cerute de lege, urmează că excepțiunea prevăzută de art. 69 alin. a), are aplicațiune față de oricare debitor supus prevederilor legii lichidării, iar nu numai față de cei agricoli și urbani menționați în Cap. I. și II. din aceiaș lege, deoarece aceiaș rațiune există și față de ceilalți debitori vizați prin legea dela 1934 și a căror situațiune este reglementată prin diferite dispozițiuni din aceiaș lege.

Că în adevăr aceasta rezultă și din împrejurarea că dispozițiunile art. 69 fac parte din Secțiunea III-a intitulată „Dispozițiuni generale și transitorii”, deci cu aplicațiune generală față de dispozițiunile anterioare prevăzute în lege, iar împrejurarea că art. 69 alin. 1 prevede excepție numai dela beneficiu cap. I. și II. ale legii, constituie o simplă inadvertență, deoarece legiuitorul se raportă la cele mai obișnuite cazuri de aplicațiune a beneficiului de lichidare.

Că în asemenea situațiune, dispozițiunile art. 69 constituind dispozițiuni cu caracter general și sfera lor de aplicațiune, nefiind limitată numai la debitorii vizați în Cap. I. și II, urmează că sunt perfect aplicabile, fără nici o excepție, tuturor debitorilor a căror situație este reglementată de legea lichidării, deci și băncilor și instituțiilor de credit de orice fel, cari au uzat de beneficiul conversiunii stabilit în favoarea lor

prin art. 52 și următorii din legea dela 7 Aprilie 1934.

Că întrucât în speță este necontestat că banca recurentă a cerut beneficiile acordate de legea lichidării (art. 52) și că cererea i s'a admis, ca atare dânsa odată ce beneficiază de dispozițiunile de favoare ale legi din 1934, urmează a suporta și excepțiile prevăzute de această lege în favoarea creditorilor ei, deci și excepția din art. 69. lit. a), pentru creanța (depunerea) intimatului.

Că între atari condițiuni împrejurarea că recurenta a făcut aranjamentul de plată prevăzut de art. 52 cu creditorii săi, nu poate privi și nu poate avea efect decât față de creditorii sau creanțele ce întră în prevederile legii lichidării din 1934, iar nu și față de cele exceptate cum este cazul creanțelor creditorilor de naționalitate străină, care aveau această calitate în momentul contractării datoriei și cari nu au domiciliul în țară și că prin urmare tot în acest sens are a fi înțeleasă și dispozițiunea art. 26 din legea pentru inlesnirea și refacerea creditului, care declară opozabilă tuturor creditorilor aranjamentele încheiate de bănci conform legii din 1934.

Că prin urmare textul din art. 26 din zisa lege vizează și are în vedere pe toți creditorii și toate creanțele supuse regimului general al legii lichidării dela 7 Aprilie 1934, iar nu și pe acelea pe care art. 69 din această lege le exceptează dela regimul instituit prin legea lichidării datoriiilor.

Considerând că a se extinde sfera de aplicațiune a art. 26 citat și la datoriiile exceptate prin art. 69 din legea lichidării, ar însemna, ca pe cale de interpretare, pe de o parte să se creeze decăderi neprevăzute de legiuitor care o atare intențiune a lui ar fi manifestat-o prin vre'o dispozițiune formală, iar pe de altă parte să se considere ca fără ființă deci abrogate dispozițiunile art. 69 ce în lipsa unui text formal în această privință, este inadmisibil, astfel că instanța de fond decizând astfel, a dat o justă aplicare textelor de lege și deci motivele I. și II. de casare sunt nefondate;

Că deasemenea e nefondat și motivul III. de casare, cu privire la faptul că Curtea de Apel nu i-a majorat cheltuelile de judecată acordate de Tribunalul deoarece în apel reformându-se sentința Tribunalului în sensul că i s'a admis cererea reclamantei, urmează că banca intimată nu mai are drept la cheltueli de judecată, așa că recursul în totul e nefondat și se respinge cu 2.000 lei cheltueli de judecată fixate prin apreciere.